

Περιεχόμενα

Πρόλογος στην πέμπτη έκδοση	13
Μέρος 1. Το πλαίσιο.....	15
1. Οδηγός του βιβλίου.....	16
Η προσέγγιση του βιβλίου.....	16
Η δομή του βιβλίου	17
Ιδιαίτερα γνωρίσματα του βιβλίου	21
Πώς θα χρησιμοποιήσετε αυτό το βιβλίο	24
2. Γιατί και πώς διεξάγεται η ποιοτική έρευνα	25
Η σπουδαιότητα της ποιοτικής έρευνας.....	25
Τα ερευνητικά ερωτήματα ως σημείο αφετηρίας	26
Οι περιορισμοί της ποσοτικής έρευνας.....	27
Βασικά γνωρίσματα	29
Μια σύντομη ιστορία της ποιοτικής έρευνας	32
Η ποιοτική έρευνα στο τέλος της νεωτερικότητας.....	37
Ορόσημα στην ποιοτική έρευνα	37
3. Ποιοτική και ποσοτική έρευνα	40
Οι σχέσεις της ποιοτικής και της ποσοτικής έρευνας	40
Σύνδεση της ποιοτικής και της ποσοτικής έρευνας σε ένα σχέδιο	43
Συνδυασμός ποιοτικών και ποσοτικών δεδομένων.....	47
Συνδυασμός ποιοτικών και ποσοτικών μεθόδων	48
Σύνδεση των ευρημάτων της ποιοτικής και της ποσοτικής έρευνας	48
Αξιολόγηση και γενίκευση της έρευνας.....	49
Μεικτές μέθοδοι έρευνας.....	50
Η καταλληλότητα των μεθόδων ως σημείο αναφοράς.....	51
Λίστα ελέγχου για την επιλογή μεταξύ ποιοτικής και ποσοτικής έρευνας.....	52
4. Προσεγγίσεις στην ποιοτική έρευνα.....	55
Τα ερευνητικά προγράμματα στην ποιοτική έρευνα	55
Κυριότερες μέθοδοι και τύποι δεδομένων	59
Γενικά ζητήματα	62
Λίστα ελέγχου για την τοποθέτηση μιας μελέτης στο πεδίο	62

5. Η δεοντολογία της ποιοτικής έρευνας	64
Η ανάγκη για δεοντολογία στην έρευνα	64
Κώδικες δεοντολογίας	66
Επιτροπές δεοντολογίας.....	69
Πώς θα διεξάγετε μια έρευνα σύμφωνα με τη δεοντολογία	70
Δεοντολογία, αναγκαία παράμετρος μιας καλής ποιοτικής έρευνας	77
Λίστα ελέγχου για την εφαρμογή των ζητημάτων δεοντολογίας	78
 Μέρος 2. Η θεωρία στην ποιοτική έρευνα	81
 6. Η χρήση της υπάρχουσας βιβλιογραφίας	82
Πώς και πότε θα χρησιμοποιήσετε τη βιβλιογραφία	82
Πώς θα χρησιμοποιήσετε τη βιβλιογραφία για τη θεωρία.....	83
Πώς θα χρησιμοποιήσετε τις θεωρίες	84
Πώς θα χρησιμοποιήσετε τη βιβλιογραφία για τις συναφείς εμπειρικές έρευνες	85
Πώς θα χρησιμοποιήσετε τη βιβλιογραφία για τη μέθοδο	87
Πώς θα χρησιμοποιήσετε τη βιβλιογραφία κατά τη συγγραφή της μελέτης σας.....	88
Πού θα αναζητήσετε τη βιβλιογραφία	88
Πώς θα αναζητήσετε τη βιβλιογραφία	89
Λίστα ελέγχου για την αξιολόγηση της βιβλιογραφίας	90
 7. Οι θεμελιώδεις θεωρίες της ποιοτικής έρευνας	92
Θετικισμός	92
Κονστрукτιβισμός.....	94
Κατασκευή της γνώσης	95
Φεμινισμός	96
Ερευνητικές προσεγγίσεις	99
Θεωρία της συμβολικής διάδρασης.....	100
Εθνομεθοδολογία	103
Στρουκτουραλιστικά μοντέλα	106
Ο ανταγωνισμός των παραδειγμάτων ή η τριγωνοποίηση των οπτικών	108
Κοινά γνωρίσματα των διάφορων θέσεων	110
Ερωτήσεις-οδηγοί για την τοποθέτηση των διαδικασιών σε θεωρητικά πλαίσια	112
 8. Τα κείμενα ως δεδομένα στην ποιοτική έρευνα	115
Το κείμενο και οι πραγματικότητες	116
Το κείμενο ως δημιουργός κόσμου: Κατασκευές πρώτου και δεύτερου βαθμού.....	116
Οι κοινωνικές κατασκευές ως σημεία αφητηρίας	118
Η δημιουργία κόσμου στο κείμενο: Η μίμηση	119
Μίμηση: Βιογραφία και αφήγηση.....	123
Λίστα ελέγχου για τη διερεύνηση των σχέσεων μεταξύ κειμένου και κοινωνικού κόσμου στα ποιοτικά δεδομένα.....	127

Μέρος 3. Ο ερευνητικός σχεδιασμός	129
9. Ο σχεδιασμός της ποιοτικής έρευνας	131
Πώς θα οργανώσετε και θα κατασκευάσετε σχέδια στην ποιοτική έρευνα	131
Οι στρατηγικές περιορισμένου εύρους.....	137
Η διαδικτυακή ποιοτική έρευνα.....	138
Βασικά σχέδια στην ποιοτική έρευνα.....	143
Μελέτες περίπτωσης	143
Συγκριτικές μελέτες.....	145
Αναδρομικές μελέτες	147
Μελέτες στιγμιοτύπων: Ανάλυση της κατάστασης και της διαδικασίας κατά τη στιγμή της έρευνας.....	148
Διαμήκεις μελέτες	149
Σημεία αφετηρίας για την επιλογή ενός ερευνητικού σχεδιασμού	151
Λίστα ελέγχου για την επιλογή ενός ερευνητικού σχεδιασμού.....	153
10. Η διαδικασία της ποιοτικής έρευνας	158
Η έρευνα ως γραμμική διαδικασία	159
Η έννοια της διαδικασίας στην έρευνα της θεμελιωμένης θεωρίας	159
Γραμμικότητα και κυκλικότητα της διαδικασίας	161
Οι θεωρίες στην ερευνητική διαδικασία ως εκδοχές του κόσμου	162
Η ερευνητική διαδικασία στην ποιοτική έρευνα εν γένει.....	165
Λίστα ελέγχου για στοχασμό γύρω από τον σχεδιασμό της ερευνητικής διαδικασίας....	166
11. Τα ερευνητικά ερωτήματα	168
Προέλευση των ερευνητικών ερωτημάτων.....	169
Τοποθέτηση των ερωτημάτων στις σωστές διαστάσεις.....	171
Προσδιορισμός μιας περιοχής ενδιαφέροντος και οριοθέτηση του ζητήματος	171
Οι έννοιες ευαισθητοποίησης και η τριγωνοποίηση των οπτικών.....	172
Τύποι ερευνητικών ερωτημάτων	173
Καλά και κακά ερευνητικά ερωτήματα	177
Ερευνητικά ερωτήματα και πρακτική.....	178
Λίστα ελέγχου για τα ερευνητικά ερωτήματα.....	179
12. Η πρόσβαση στο πεδίο	181
Το πρόβλημα της πρόσβασης	181
Ορισμοί των ρόλων κατά την πρόσβαση σε ένα ανοιχτό πεδίο.....	182
Πρόσβαση σε ιδρύματα	183
Πρόσβαση σε άτομα	185
Οικειότητα και μη οικειότητα.....	187
Στρατηγικές απόκτησης πρόσβασης – Παραδείγματα	189
Λίστα ελέγχου για την πρόσβαση στο πεδίο.....	190

13. Διαδικασίες επιλογής δείγματος	192
Τα πλαίσια επιλογής δείγματος για τη συλλογή δεδομένων	192
Εκ των προτέρων καθορισμός της διάρθρωσης του δείγματος	193
Βήμα προς βήμα καθορισμός της διάρθρωσης του δείγματος	195
Η βήμα προς βήμα επιλογή δείγματος ως γενική αρχή	199
Η σκόπιμη επιλογή δείγματος.....	201
Οι στόχοι της επιλογής δείγματος: Πλάτος και βάθος.....	203
Η συγκρότηση της περίπτωσης στο δείγμα.....	204
Οι αποφάσεις επιλογής δείγματος στην ερευνητική διαδικασία	205
Λίστα ελέγχου για την επιλογή δείγματος.....	207
14. Η τριγωνοποίηση	209
Οι τύποι και ο ορισμός της τριγωνοποίησης	209
Η τριγωνοποίηση βήμα προς βήμα	212
Ζητήματα που προκύπτουν από την τριγωνοποίηση.....	217
Η τριγωνοποίηση ως συστηματοποίηση των ποιοτικών μεθόδων	219
Λίστα ελέγχου για τον σχεδιασμό και την αξιολόγηση της τριγωνοποίησης	220
Μέρος 4. Τα λεκτικά δεδομένα	222
15. Η συλλογή λεκτικών δεδομένων	223
Τι είναι τα λεκτικά δεδομένα;.....	223
Γιατί χρησιμοποιούνται τα λεκτικά δεδομένα; Οι σκοποί και οι ομάδες-στόχοι	224
Οι τύποι των λεκτικών δεδομένων	225
Τι είναι οι συνεντεύξεις;.....	227
Τι χαρακτηρίζει τις αφηγήσεις;.....	227
Τι είναι οι ομάδες εστίασης;.....	227
Σημεία αφετηρίας για την επιλογή μιας προσέγγισης στη συλλογή λεκτικών δεδομένων	228
Λίστα ελέγχου για την επιλογή μιας μεθόδου συλλογής λεκτικών δεδομένων.....	233
16. Οι συνεντεύξεις	236
Η διεξαγωγή των συνεντεύξεων	237
Η εστιασμένη συνέντευξη	240
Η ημιτυποποιημένη συνέντευξη	247
Η συνέντευξη που επικεντρώνεται στο πρόβλημα.....	253
Οι συνεντεύξεις ειδικών και ελίτ.....	257
Η εθνογραφική συνέντευξη	263
Η διαδικτυακή συνέντευξη	264
Η ανάλυση των συνεντεύξεων.....	269
Λίστα ελέγχου για τη διεξαγωγή των συνεντεύξεων.....	270
17. Οι ομάδες εστίασης	274

Οι ομαδικές συνεντεύξεις	275
Οι ομαδικές συζητήσεις	276
Οι ομάδες εστίασης.....	283
Οι διαδικτυακές ομάδες εστίασης	288
Η ανάλυση των ομάδων εστίασης.....	291
Λίστα ελέγχου για τη διενέργεια ομάδων εστίασης	294
18. Η χρήση των αφηγηματικών δεδομένων	297
Οι αφηγήσεις: Γιατί και πώς; Υπόβαθρα και προσεγγίσεις	297
Η αφηγηματική συνέντευξη.....	299
Η συνέντευξη σποραδικών επεισοδίων	309
Ανάμεσα στη βιογραφία και το επεισόδιο	315
Οι από κοινού αφηγήσεις.....	316
Η ανάλυση των αφηγήσεων	317
Οι μικρές αφηγήσεις και η κοστροκτιβιστική ανάλυση.....	323
Λίστα ελέγχου για τη χρήση των αφηγήσεων στην ποιοτική έρευνα.....	324
Μέρος 5. Τα μη λεκτικά δεδομένα	327
19. Η συλλογή μη λεκτικών δεδομένων.....	329
Οι στόχοι της συλλογής μη λεκτικών δεδομένων	330
Οι τύποι των μη λεκτικών δεδομένων	331
Τι είναι η παρατήρηση;.....	331
Τι είναι η συμμετοχική παρατήρηση;.....	332
Τι είναι η εθνογραφία;.....	333
Τι είναι η εθνογραφία της εικονικής πραγματικότητας;	333
Τι είναι η οπτική ποιοτική έρευνα;.....	334
Τι είναι τα έγγραφα;.....	335
Σημεία αφετηρίας για την επιλογή μιας προσέγγισης για τη συλλογή μη λεκτικών δεδομένων.....	336
Λίστα ελέγχου για τη χρήση μη λεκτικών δεδομένων	341
20. Η παρατήρηση και η εθνογραφία.....	344
Η παρατήρηση	345
Η συμμετοχική παρατήρηση	349
Η εθνογραφία	358
Η συγγραφή σημειώσεων πεδίου.....	361
Η εθνογραφία της εικονικής πραγματικότητας	363
Η ανάλυση των παρατηρήσεων και των εθνογραφιών.....	369
Λίστα ελέγχου για τη διεξαγωγή της παρατήρησης και της εθνογραφίας.....	370
21. Τα οπτικά δεδομένα: Η φωτογραφία, η ταινία και το βίντεο	374
Οι φωτογραφίες ως εργαλείο και αντικείμενο έρευνας	374

Η ανάλυση ταινιών ως εργαλείο έρευνας	382
Η ανάλυση βίντεο στην ποιοτική έρευνα	387
Λίστα ελέγχου για τη χρήση οπτικών δεδομένων.....	391
22. Η χρήση των εγγράφων ως δεδομένων	394
Τι χαρακτηρίζει τα έγγραφα;.....	395
Η χρήση των εγγράφων ως δεδομένων: Πέρα από την κειμενική ανάλυση	397
Η επιλογή των εγγράφων	397
Η κατασκευή ενός corpus	398
Πρακτικά ζητήματα της χρήσης των εγγράφων	399
Ανάλυση των εγγράφων.....	401
Ανάλυση των διαδικτυακών εγγράφων.....	403
Λίστα ελέγχου για τη χρήση εγγράφων στην ποιοτική έρευνα	406
Μέρος 6. Η ανάλυση ποιοτικών δεδομένων	408
23. Η ανάλυση ποιοτικών δεδομένων	410
Οι στόχοι της ανάλυσης ποιοτικών δεδομένων	410
Τι είναι η ανάλυση ποιοτικών δεδομένων;	411
Η διαχείριση των δεδομένων	413
Η χρήση δεδομένων που προκύπτουν ή προκαλούνται φυσικά	413
Οι μέθοδοι ή τα δεδομένα ως σημεία αναφοράς.....	413
Τι είναι η κωδικοποίηση;.....	414
Τι είναι η σειριακή ανάλυση;	415
Τι είναι η ερμηνεία;.....	417
Σημεία αναφοράς για την επιλογή μιας προσέγγισης για την ανάλυση ποιοτικών δεδομένων.....	418
Λίστα ελέγχου για την επιλογή μιας μεθόδου ανάλυσης ποιοτικών δεδομένων	423
24. Η μεταγραφή και η διαχείριση των δεδομένων	426
Η τεχνολογική πρόοδος και τα προβλήματα καταγραφής των δεδομένων.....	427
Τα ερευνητικά ημερολόγια	429
Τα φύλλα καταγραφής.....	430
Η μεταγραφή	430
Η πραγματικότητα ως κείμενο: Το κείμενο ως νέα πραγματικότητα	434
Η επεξεργασία των δεδομένων.....	436
Λίστα ελέγχου για τη μεταγραφή και την επεξεργασία των δεδομένων	438
25. Η κωδικοποίηση της θεμελιωμένης θεωρίας.....	440
Η μεθοδολογία της θεμελιωμένης θεωρίας	440
Βήματα-κλειδιά προς την ανάλυση της θεμελιωμένης θεωρίας	442
Η ανάλυση της θεμελιωμένης θεωρίας	445
Η κωδικοποίηση της θεμελιωμένης θεωρίας: Τρόποι και εκδοχές	447

Επιλογή της κατάλληλης προσέγγισης	460
Η κωδικοποίηση της θεμελιωμένης θεωρίας: Μια ενσωματωμένη προσέγγιση ή ένα σημείο αφετηρίας;	463
Λίστα ελέγχου για τη χρήση της κωδικοποίησης της θεμελιωμένης θεωρίας	463
26. Η θεματική κωδικοποίηση και η ανάλυση περιεχομένου	466
Η θεματική ανάλυση	467
Η θεματική κωδικοποίηση	469
Η ανάλυση ποιοτικού περιεχομένου	475
Λίστα ελέγχου για τη χρήση της θεματικής κωδικοποίησης και της ανάλυσης ποιοτικού περιεχομένου	483
27. Τα δεδομένα της καθημερινής ζωής: Ανάλυση συνομιλίας, ανάλυση λόγου και ερμηνευτική ανάλυση	486
Η ανάλυση συνομιλίας	487
Η ανάλυση λόγου	493
Η ανάλυση είδους	498
Η αντικειμενική ερμηνευτική	499
Η ερμηνευτική της κοινωνικής επιστήμης και η ερμηνευτική κοινωνιολογία της γνώσης	505
Λίστα ελέγχου για τη χρήση των δεδομένων της καθημερινής ζωής	505
28. Η χρήση λογισμικού στην ανάλυση ποιοτικών δεδομένων	509
Νέες τεχνολογίες: Ελπίδες, φόβοι και φαντασιώσεις	509
Τρόποι χρήσης του λογισμικού και των υπολογιστών στην ποιοτική έρευνα	511
Γιατί να χρησιμοποιήσετε λογισμικό για την ανάλυση ποιοτικών δεδομένων;	512
Ιστορία και στάδιο ανάπτυξης του λογισμικού QDA	513
Πώς θα επιλέξετε το λογισμικό για την ανάλυση ποιοτικών δεδομένων	514
Παραδείγματα: ATLAS.ti, NUD*IST/NVivo και MAXQDA	518
Πώς θα χρησιμοποιήσετε το λογισμικό στην ποιοτική έρευνα	519
Οι επιπτώσεις του λογισμικού στην ποιοτική έρευνα: Παραδείγματα	521
Μελλοντικές εξελίξεις: CAQDAS 2.0	522
Λίστα ελέγχου για τη χρήση λογισμικού στην ανάλυση ποιοτικών δεδομένων	524
Μέρος 7. Η θεμελίωση, η συγγραφή και η προοπτική της ποιοτικής έρευνας	526
29. Η ποιότητα της ποιοτικής έρευνας βάσει κριτηρίων και πέρα από αυτά	528
Η επιλεκτική αληθοφάνεια	529
Η χρήση κλασικών κριτηρίων	530
Τα εναλλακτικά κριτήρια	537
Παραδοσιακά και εναλλακτικά κριτήρια: Νέες απαντήσεις σε παλιές ερωτήσεις;	543
Η ποιοτική αξιολόγηση ως μια πρόκληση για την ποιοτική έρευνα	544
Ποιοτικά κριτήρια και στρατηγικές εξασφάλισης ποιότητας	545

Οι στρατηγικές γενίκευσης στην ποιοτική έρευνα	546
Η αξιολόγηση με βάση τη διαδικασία και η ποιοτική διαχείριση	549
Η ένδειξη της ποιοτικής έρευνας.....	553
Λίστα ελέγχου για την επιλογή μιας μεθόδου ποιοτικής έρευνας.....	556
30. Η συγγραφή της ποιοτικής έρευνας	561
Η πραγματιστική λειτουργία της συγγραφής: Παρουσίαση των αποτελεσμάτων.....	562
Η νομιμοποιητική λειτουργία της συγγραφής	567
Απόδοση σημαντικότητας στην ποιοτική έρευνα.....	570
Η αναστοχαστική λειτουργία της συγγραφής.....	571
Αποδόμηση της κοινωνικής επιστήμης σε στιλ συγγραφής;	572
Λίστα ελέγχου για τη συγγραφή της ποιοτικής σας έρευνας.....	573
31. Η σημερινή κατάσταση και το μέλλον της ποιοτικής έρευνας.....	575
Η ποιοτική έρευνα σήμερα	576
Μεθοδολογικές εξελίξεις και τάσεις.....	579
Η εκμάθηση και η διδασκαλία της ποιοτικής έρευνας	583
Το μέλλον της ποιοτικής έρευνας: Τέχνη ή μέθοδος;	585
Λίστα ελέγχου για τον εντοπισμό του ερευνητικού σας σχεδίου εργασίας.....	588
Γλωσσάρι	590
Βιβλιογραφία	601
Κατάλογος πλαισίων	627
Κατάλογος σχημάτων και εικόνων.....	629
Κατάλογος πινάκων	630
Κατάλογος μελετών περίπτωσης.....	631
Ευρετήριο όρων.....	633